

Οι νέες τεχνολογίες στη διδακτική της Λογοτεχνίας

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΣ6720	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής KEY/ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/GDIA_U_168/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Επιτυχής θεωρείται η ολοκλήρωση του μαθήματος όταν οι φοιτητές/τριες:

- Γνωρίζουν τη βασική ορολογία και αποδίδουν με ακρίβεια το εννοιολογικό περιεχόμενο των επιμέρους όρων και τις διαφορές μεταξύ αυτών
- Αντιλαμβάνονται πώς οι θεωρίες μάθησης διαπλέκονται με τις λογοτεχνικές θεωρίες και τις παιδαγωγικές αρχές της αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία έτσι ώστε να παραχθεί ένα θεωρητικό και πρακτικό πλαίσιο εφαρμογής
- Είναι σε θέση να σχεδιάζουν αποτελεσματικά εκπαιδευτικά σενάρια και δραστηριότητες στο μάθημα της Λογοτεχνίας, αξιοποιώντας τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Οι Νέες Τεχνολογίες στη Διδακτική της Λογοτεχνίας» αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών: α) με τον θεωρητικό λόγο περί της Λογοτεχνίας και της διδακτικής της μεθοδολογίας, ειδικά όταν εμπλέκονται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδακτική πράξη και β) με τις ψηφιακές εφαρμογές, τους πόρους και τις πηγές που διευκολύνουν τη φιλολογική έρευνα, τη λογοτεχνική ανάγνωση και τις ερμηνευτικές της προσεγγίσεις. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν όλα τα σχετικά με την ηλεκτρονική παραγωγή και την ψηφιοποίηση λογοτεχνικών κειμένων, τις ψηφιακές εκδόσεις λογοτεχνικών αρχείων, θα περιηγηθούν σε ψηφιακές βιβλιοθήκες και αποθετήρια, θα επισκεφθούν ψηφιοποιημένα περιοδικά και έργα αναφοράς, εκπαιδευτικές ιστοσελίδες και βάσεις δεδομένων, ώστε να αποκτήσουν μία πλήρη εικόνα των διαθέσιμων ψηφιακών μέσων και εργαλείων. Με τις γνώσεις και τις εμπειρίες αυτές θα αποκτήσουν σταδιακά την ικανότητα να σχεδιάζουν εκπαιδευτικά σενάρια και δραστηριότητες που θα εμπλέκουν κριτικά και δημιουργικά τους μαθητές και τις μαθήτριες.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	1. Οργάνωση ψηφιακής τάξης στην πλατφόρμα e-class. 2. Αξιοποίηση ποικίλων έγκυρων δικτυακών τόπων για την άντληση χρήσιμου υλικού υποστηρικτικά και παράλληλα προς τη χρήση της Βιβλιοθήκης.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	3 ώρες εβδομαδιαίως (39 συνολικά)
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	43
	Συγγραφή εργασίας/εργασιών	43
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών στις τελικές εξετάσεις του μαθήματος αποτελεί το 60% του τελικού βαθμού ενώ για το υπόλοιπο 40% λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές εργασίες τους. Η αξιολόγηση εστιάζεται στα ακόλουθα: <ul style="list-style-type: none"> • Στην επιτυχή ανταπόκριση στα ζητούμενα της γραπτής εξέτασης ή των εργασιών. • Στην εμπάθυση στη βιβλιογραφία, τη δημιουργική και κριτική αξιοποίηση των σημαντικών στοιχείων και την ικανότητα παρουσίασης του ζητουμένου θέματος. • Στην κατάλληλη διατύπωση, την έλλειψη γραμματικοσυντακτικών ή δομικών σφαλμάτων, την εικόνα ενός συγκροτημένου γραπτού. 	

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Abrams, M. (2005). *Λεξικό λογοτεχνικών όρων : θεωρία, ιστορία, κριτική λογοτεχνίας*. (Γ. Δεληβοριά, & Σ. Χατζηιωαννίδου, Μεταφρ.) Αθήνα: Πατάκης.
- Abrams, M. H. (1999). *A Glossary of Literary Terms*. Heinle & Heinle Thomson Learning.
- Albirini, A. (2007). The Crisis of Educational Technology and the Prospect of Reinventing Education. *Educational Technology & Society*, 1(10), σσ. 227-236.
- Beach, R., Appleman, D., Hynds, S., & Wilhelm, J. (2011). *Teaching Literature to Adolescents* (2nd εκδ.). New York-London: Routledge.
- Culler, J. (1997). *Λογοτεχνική Θεωρία. Μια συνοπτική εισαγωγή*. (Μτφρ. Κ. Διαμαντάκου). Παν. Εκδ. Κρήτης.
- Cuddon, J. (2010). *Λεξικό λογοτεχνικών όρων και θεωρίας της λογοτεχνίας*. (Γ. Παρίσης, Μ. Λιάπη, Επιμ., Γ. Παρίσης, & Μ. Λιάπη, Μεταφρ.) Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Delcroix, M., & Hallyn, F. (2000). *Εισαγωγή στις Σπουδές της Λογοτεχνίας. Μέθοδοι του κειμένου*. (Ι. Ν. Βασιλαράκης, Επιμ.) Αθήνα: Gutenberg.
- Dymoke, S., & Hughes, J. (2009, December). Using a poetry wiki: How can the medium support pre-service teachers of English in their professional learning about writing poetry and teaching poetry writing in a digital age? *English Teaching: Practice and Critique*, 8(3), σσ. 91-106.
- Easthope, A. (1996). *Literary into Cultural Studies*. London & New York: Routledge.
- Jones, R. H., & Hafner, C. A. (2012). *Understanding Digital Literacies. A practical Introduction*. London, N.Y.: Routledge.
- Hayles, N. (2014, Φθινόπωρο). Βαθιά στη μηχανή: Το μέλλον της ηλεκτρονικής λογοτεχνίας. *Ποιητική*(14), σσ. 113-141.
- Hughes, J. (2009). *Poets, Poetry and New Media: Attending to the teaching and learning of Poetry*. Saarbrücken: VDM Verlag.
- Jones, R. H., & Hafner, C. A. (2012). *Understanding Digital Literacies. A practical Introduction*. London, N.Y.: Routledge.
- Knobel, M., & Kalman, J. (2016). Teacher Learning, Digital Technologies and New Literacies. Στο *New Literacies and Teacher Learning Professional Development and the Digital Turn* (σσ. 1- 20). N.Y.: Peter Lang.
- McVee, M. B., Bailey, N. M., & Shanahan, L. E. (2008, November). Using Digital Media to Interpret Poetry: Spiderman Meets Walt Whitman. *Research in the Teaching of English*, 43(2).
- Miller, S. M., & McVee, M. B. (2012). Multimodal Composing-The essential 21st Century Literacy. Στο *Multimodal Composing in Classroom. Learning and Teaching for the Digital World*. N.Y.: Routledge.
- Pantidou, G., & Paparoussi, M. (2011). Nouvelles technologies et Poésie. *Synergies Sud-Est européen*(3), σσ. 93-101.

- Pantidou, G., Paparoussi, M., & Sotiropoulos, G. (2012). Integrating Information and Communication Technologies in teaching Poetry and Arts in Secondary Education. *12th International Language, Literature and Stylistics Symposium (18-20/10/2012)*. Edirne: Trakya University, Faculty of Education, Foreign Language Teaching Department.
- Pantidou, G., Paparoussi, M., & Tsilimeni, T. (2012). "Searching for the mysterious poet. A webquest on two poems by C.P.Cavafy". *Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο e R A – 7: Συμβολή της Τεχνολογίας στην επιστήμη, την οικονομία, την κοινωνία και την εκπαίδευση» (27-30/09/2012)*. Πειραιάς: Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος.
- Patrick, L. (2012). Creating Communities of Poetry readers. *Nuances:estudos sobre Educaçãõ, Presidente Prudente, SP, 21(22)*, σσ. 105-126.
- Purves, A. C. (1975). Culture and the Deep Structure of the Literature Curriculum. Washington, D.C.
- Schiro, M. (2013). *Curriculum Theory-Conflicting Visions and Enduring Concerns* (2nd εκδ.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.
- Semali, L., & Fueyo, J. (2001, December/January). Transmediation as a metaphor for new literacies in multimedia classrooms. *Reading Online, 5(5)*.
- Smith, P. (2006). *Πολιτισμική θεωρία. Μία εισαγωγή* (μτφρ. Κατσικερός Θ.). Αθήνα: Κριτική
- Xerri, D. (2012). Poetry Teaching and Multimodality: Theory into Practice. *Creative Education, 3(4)*, σσ. 507-512.
- Αγγελάτος, Δ. (2011). *Η αλφαβήτα του Νεοελληνιστή (Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας)*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αθανασόπουλος, Β. (2005). *Οι ιστορίες του κόσμου. Τρόποι της γραφής και της ανάγνωσης του οράματος*. Αθήνα: Πατάκης.
- Ακριτίδου, Μ. (2014). Οι νέοι ψηφιακοί πόροι του ΚΕΓ για τη φιλολογική έρευνα και τη διδασκαλία. Ανάπτυξη, προβλήματα και προοπτικές ενός corpus νεοελληνικής ποίησης ή "Σκαρφαλώνοντας λέξεις όπως μίαν ανεμόσκαλα". *Ψηφιακές Τεχνολογίες και Νεοελληνική Φιλολογία: Ο φιλόλογος ως δημιουργός, διαχειριστής και χρήστης ψηφιακού περιεχομένου*. Πάτρα: Τμήμα Φιλολογίας Παν/μίου Πατρών.
- Αποστολίδου, Β. (2012). *Η Λογοτεχνία στα νέα περιβάλλοντα των Τ.Π.Ε.:Κυβερνολογτεχνία και e-books, Ψηφιακές Κοινότητες Αναγνωστών, Δημιουργική Γραφή και Αφήγηση στον ψηφιακό κόσμο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- Δαρδανός, Γ. (επιμ.). (2010). *Σελίδες στην οθόνη ή σε χαρτί. Το μέλλον της ανάγνωσης (συλλογικό έργο)*. Αθήνα: Gutenberg
- Δημητρούλια, Τ. (2015). Από τις έντυπες στις ηλεκτρονικές εκδόσεις: ψηφιακά/πολυμεσικά αρχεία, "υπερεκδόσεις", ηλεκτρονικά ανθολόγια & ψηφιακές βιβλιοθήκες. Στο Β. Βασιλειάδης, & Κ. Δημοπούλου (Επιμ.), *Σελιδοδείκτες για την ανάγνωση της*

Λογοτεχνίας (σσ. 61-68). Θεσ/νίκη: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων - Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Δημητρούλια, Τ., & Τικτοπούλου, Κ. (2015). *Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές*. ΣΕΑΒ.

Δούκας, Γ. (2014, Φθινόπωρο). "Make it new": Ποίηση και ψηφιακές φιλολογίες.
Ποιητική(14), σσ. 107-112.

Καζάζης, Ι. (2003). *Συμφραστικός Πίνακας Λέξεων στο ποιητικό έργο του Γ. Σεφέρη*. (Ε.
Σιστάκου, & V. Muller, Επιμ.) Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κελεπούρη, Μ., & Χοντολίδου, Ε. (2012). *Μελέτη για τα εκπαιδευτικά σενάρια στη
διδασκαλία της Λογοτεχνίας στη Β/θμια Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο
Ελληνικής Γλώσσας- Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και
Θρησκευμάτων.

Νικολαΐδου, Σ. (2009). *Λογοτεχνία και Νέες Τεχνολογίες - Από τη θεωρία στη διδακτική
πράξη*. Αθήνα: Κέδρος

Παντζαρέλας, Π. (2012). *Τα βασικά εργαλεία των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας και
οι χρήσεις τους: περιβάλλοντα παραγωγής λόγου, λογισμικό παρουσίασης και
Διαδίκτυο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας ([http://old.greek-
language.gr/node/804](http://old.greek-language.gr/node/804)).

Παντίδου, Γ., & Παπαρούση, Μ. (2011). " e - Ποίηση": Δημιουργία δικτυακού τόπου για τη
διδακτική προσέγγιση της Ποίησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. *2ο
Πανελλήνιο Συνέδριο "Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία"*, (σσ.
633-642). Πάτρα (28-30/4/2011).

Παντίδου, Γ. (2019). Η «Γραμματική» του σχολείου στις «οικονομίες της γνώσης».
EducatioNext - I.S.S.N. : 2653-9403 - Διαδικτυακό εκπαιδευτικό περιοδικό:
<http://educationext.gr> - 2ο Τεύχος - Σεπτέμβριος 2019

Παντίδου, Γ. (2020). *Προσεγγίζοντας κριτικά τη διδασκαλία της Ποίησης με τη συνδρομή
των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών*. Αθήνα: Bookstars.

Παππάς, Φ., Κατσιγιάννης, Α. & Διαμαντοπούλου, Λ. (2015). *Εισαγωγή στη Νεοελληνική
Φιλολογία*. Αθήνα: Σ.Ε.Α.Β.

Παρίσης, Γ. Ν. (2007). *Λεξικό της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα. Έργα. Ρεύματα.
Όροι*. Αθήνα: Πατάκης.

Πολίτης, Α. (2011). *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή (Βιβλιογραφίες, Λεξικά, Εγχειρίδια,
Κατάλογοι, Ευρετήρια, Χρονολόγια κ.α.)*. (Γ. Σηφάκης, Επιμ.) Ηράκλειο: Π.Ε.Κ.

Φρυδάκη, Ε. (2003). *Η Θεωρία της Λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*. Αθήνα:
Κριτική.

Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής
σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.

Διαδικτυακές πηγές

- Πύλη για την ελληνική Γλώσσα (<http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>) (Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα – Νεοελληνική Λογοτεχνία)
- Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού (<http://www.snhell.gr/>)